

**Plan van Aanpak
Verkennd booronderzoek
Watertorenplein Zandvoort**

Argo projectnr: 047-20

Onderzoeksmeldingsnr: **xxx**

Datum: 30-06-2020

Versienr: 1.0

Status: concept

Opdrachtgever: Paraaf (optioneel):	Gemeente Haarlem Contactpersoon: mw. mw. mevrouw B. Verburg- Hooijschuur Postbus 511 2003 PB Haarlem
Bevoegd gezag: Paraaf (optioneel):	Gemeente Zandvoort Conatctpersoon: dhr. G. van den Berg (Afdeling omgevingsbeleid, Team Erfgoed, vakgroep Archeologie) Postbus 2 2040 AA Zandvoort gvandenberg@haarlem.nl
Opsteller: 	dhr. drs. T. Kok (senior KNA archeoloog) (registratienummer 28992421) Archeologenbureau Argo Symon Spiersweg 7-B14 1506 RZ Zaandam Tel: 075-6314418 Mob: 06-15095677 tijmen@archeologenbureauargo.nl
Controle senior KNA Prospector: Paraaf (verplicht): 	mvr. drs. A. Médard (senior KNA prospector) (registratienummer 95351438) Archeologenbureau Argo Symon Spiersweg 7-B14 1506 RZ Zaandam Tel: 075-6314418 info@archeologenbureauargo.nl
Depot:	Provinciaal depot voor archeologie Noord-Holland Huis van Hilde Westerplein 6 1901 NA Castricum Tel (023) 514 45 14

BASISGEGEVENS	
Provincie:	Noord-Holland
Gemeente:	Zandvoort
Plaats:	Zandvoort
Toponiem (veld-, polder-, water-, straatnaam):	Watertorenplein
Onderzoeksmeldingsnummer:	Xxx
Coördinaten	Centrumcoördinaten 96322/487337
Precisie:	☐ 1000m ☐ 100m ☐ 10m ☒ 1m ☐ anders
Andere identificatienummers, monumentnummers en ARCHIS-nummers	Niet van toepassing
Tijdelijk beheer plaats documentatie:	Tot deponering: kantoor Argo, Zaandam
ISSN:	1879-7091

UITVOERINGSPERIODE PER DEELPROCES (BEOOGDE PLANNING)	
Vorbereiding:	30-06-2020, 2 dagen
Veldwerk:	08-07-2020
Uitwerking en rapportage:	nader te bepalen
Deponeren:	Binnen 2 jaar na afronding veldwerk (tenzij er gegronde redenen zijn voor uitstel)

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Het plangebied betreft het plein dat ten noorden van de watertoren in Zandvoort ligt. Het plein is momenteel nog in gebruik als parkeerplaats bestaande uit verharding met tegels en klinkers. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande herontwikkeling van het terrein. Voorafgaande aan dit booronderzoek is in 2009 een bureauonderzoek opgesteld voor het plangebied Middenboulevard, waar het plangebied deel van uitmaakt. Dit bureauonderzoek is dit jaar geactualiseerd (Boon, 2020).

1.2 Doel

Het doel van inventariserend veldonderzoek door middel van boringen is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek (zie ook hoofdstuk 1.3 bij dit PvA). Een inventariserend veldonderzoek bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Een verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen binnen het onderzoeksgebied die de archeologische trekkans kunnen beïnvloeden. Een karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Een waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten. Onderhavig inventariserend veldonderzoek wordt uitgevoerd als een verkennend booronderzoek.

1.3 Verwachtingsmodel (naar: Boon, 2020)

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied tot het begin van de 20e eeuw uit duinland heeft bestaan waarin mogelijk aardappelveldjes waren aangelegd. De duinen waar Zandvoort op ligt zijn ontstaan in de 11e eeuw. Onder deze Jonge Duinen zijn de Oude Duinen aanwezig. Ook hier kunnen bewoningssporen op aangetroffen worden. Er kunnen onder het zand van de Jonge Duinen archeologische resten verwacht worden die dateren vanaf de Late IJzertijd tot en met de Vroege Middeleeuwen. Op het Jonge Duinzand kunnen archeologische resten verwacht worden vanaf de late middeleeuwen, de stichtingsperiode van Zandvoort. De verwachting is echter dat de top van het Jonge Duinzand door activiteiten in moderne perioden in grote mate verstoord zal zijn. Bovendien ligt het plangebied net buiten de historische bewoningskern. De kans bestaat dat er resten aanwezig zijn van de Vuurboet, uit de Late Middeleeuwen en/of begin van de Nieuwe Tijd. Op basis van de historische (kaart)informatie wordt echter verwacht dat deze buiten de begrenzing van het huidige plangebied heeft gestaan, waarschijnlijk ten westen en/of ten zuiden van het plangebied. Ook is er sprake van de aanwezigheid van een seinpost rond 1800 op dezelfde locatie als de voormalige Vuurboet. Dit was een houten constructie, die waarschijnlijk niet of slechts zeer licht gefundeerd was. De kans dat hiervan nog resten in de ondergrond aanwezig zijn wordt niet zeer groot geacht. Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is geadviseerd in het plangebied een inventariserend veldonderzoek uit te voeren in de vorm van een verkennend booronderzoek. Het onderzoek dient gericht te zijn op het vaststellen van de mate van verstoring van de bodem en de aanwezigheid van bodemhorizonten waar bewoning mogelijk kan zijn geweest. Met name wordt gedacht aan de overgang van de jonge naar oude duinen, en/of de aanwezigheid van een ontkalkt niveau. Ook mogelijke funderingsresten van de Vuurboet kunnen in theorie worden aangetroffen. Er dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van resten uit de Tweede Wereldoorlog. Met het verkennend booronderzoek zal de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan bepaald worden.

1.4 Onderzoeksvragen

- Wat is de bodemopbouw in het plangebied?
- Is deze opbouw nog intact?
- Zijn (mogelijke) archeologische waarden aanwezig in het plangebied? Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?
- In hoeverre worden de (mogelijke) archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen planontwikkeling?
- Is het plangebied voldoende onderzocht? Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

2. Namenlijst

Naam en telnr	functie	KNA status	registratienr
A. Médard 06-28822780	projectleider, alle bij de actorstatussen behorende werkzaamheden conform BRL 4000, kwaliteits-coördinator	Senior KNA archeoloog / senior KNA prospector / senior KNA specialist bioarcheologie (zoöarcheologie)	95351438
T. Kok 06-15095677	projectmedewerker	Senior KNA archeoloog	28992421
M. Baggerman 06-15044286	projectmedewerker	Archeoloog MA	

N.B. Er kan, afhankelijk van de situatie, afgeweken worden van bovenstaande lijst. Indien nodig kan ervoor gekozen worden een groter of juist kleiner team in te zetten; ook kunnen andere actoren / veldmedewerkers ingezet worden dan hierboven vermeld.

3. Plan van overleg

Afstemming tussen de opdrachtgever, opdrachtnemer en bevoegd gezag vindt plaats op de volgende momenten;

- Voorafgaand aan de werkzaamheden
- Na indiening conceptrapportage
- Bij oplevering eindrapport en overdracht documentatie en vondsten

4. Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden

4.1 Onderzoeksstrategie en werkwijze

In totaal worden er 6 boringen gezet. Bij de plaatsing van de boringen is rekening gehouden met de locatie van kabels en leidingen zoals deze zijn aangegeven op de beschikbare klic-gegevens (bijlage 1 en bijlage 2).

De diepte van alle boringen is in principe tot in de onverstoorde grond, zeer waarschijnlijk betreft het Jong Duinzand. De maximale diepte van de boringen is tot 2 m -mv, ruim onder de diepste geplande verstoring van 1,40 m beneden peil (Peil is in dit geval gelijk aan het maaiveld). Deze diepte is gekozen aangezien de hoogte van het maaiveld enigszins varieert binnen het plangebied. Met deze diepte weet men zeker dat er voldoende informatie kan worden verkregen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

- Bij de boringen wordt in principe gewerkt met een edelmanboor met een diameter van 7 cm en, wanneer mogelijk, van een guts met een diameter van 3 cm. Bij eventuele problemen bij het boren door grondwater, kan gebruik worden gemaakt van een zuigerboor.
- De locatie van de boringen en de NAP hoogtes van het maaiveld worden ingemeten m.b.v. een 06-GPS.
- De boorstaten worden beschreven volgens de KNA-Leidraad Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB).
- De opgeboorde grond wordt handmatig doorzocht op het voorkomen van archeologische indicatoren op de aanwezigheid van archeologische indicatoren als houtskool en as (i.v.m. de nabijheid van een vuurboet).
- Opvallende of juist karakteristieke boorprofielen worden gefotografeerd.
- De grond in de boorkern wordt onderzocht op kalkgehalte door middel van zoutzuur.
- Tevens worden overzichtsfoto's gemaakt.
- Vondsten worden per boring en per laag verzameld.
- Het onderzoek wordt uitgevoerd door een ervaren boorteam.
- Het onderzoek wordt uitgevoerd conform KNA 4.1 en het Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo.

4.2 Specialistisch onderzoek

Specialistisch onderzoek is bij dit booronderzoek niet van toepassing.

4.3 Meer- of minderwerk

Minder- of meerwerk is bij dit booronderzoek niet van toepassing. Let op; mocht het plangebied ondanks de afspraken met de opdrachtgever niet toegankelijk zijn, of verhard zijn met asfalt of stelconplaten o.i.d., dan kunnen wel extra kosten in rekening worden gebracht om het onderzoek op een ander tijdstip in te plannen / voor het inschakelen van een betonboorbedrijf.

5. Planning

Het veldwerk wordt uitgevoerd binnen vier weken na gunning. De verwachte duur is zeer waarschijnlijk 1 dag.

Na afloop van het veldwerk wordt binnen vier weken het conceptrapport opgesteld. (tabel UITVOERINGSPERIODE PER DEELPROCES op bladzijde 2).

6. Monsternameplan

Er worden tijdens dit booronderzoek géén monsters genomen.

7. Vergunningen

Archeologenbureau Argo is door Hobéon gecertificeerd volgens de BRL SIKB 4000 voor de protocollen 4003 en 4004 (zie ook www.sikb.nl).

De archeologische opdrachtnemer heeft een KLIC melding voor de start van de werkzaamheden, zie ook hoofdstuk 8.8. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor informatie over kabels en leidingen die van de KLIC afwijkt en het verkrijgen van eventuele vergunningen. De toegankelijkheid van het terrein, plaatsing van afzettingen, verwijderen van explosieven, herbestrating e.d., betredingstoestemming en alle beschikbare documenten en informatie m.b.t. de milieukundige situatie en bijbehorende te nemen maatregelen worden ook tijdig door de opdrachtgever geleverd. Wanneer grondbemaling o.i.d. moet worden gebruikt is de opdrachtgever verantwoordelijk voor de afvoer van het grondwater en de eventuele daarbij benodigde vergunningen.

8. Risicoanalyse en veiligheidsplan

8.1 Alarmnummers

Algemeen alarmnummer	112
Politie	Politiebureau Zandvoort Hogeweg 37 2042 GD Zandvoort Telefoonnummer: 0900-8844
Ziekenhuis	Spaarne Gasthuis Zuid Boerhaavelaan 22 2035 RC Haarlem Telefoonnummer: 023-2240000
Huisarts	Huisartsenpraktijk Koninginneweg Koninginneweg 34A, 2042 NM Zandvoort Telefoonnummer: 023-5712058
Arbeidsinspectie algemeen	Arbeidsinspectie, Postbus 820, 3500 AV Utrecht 0800 - 270 00 00
Rijksdienst Cultureel Erfgoed	033-4227777
Rijks Inspectie Archeologie	070- 4124670

8.2 Persoonlijke maatregelen m.b.t. de werksituatie

De risico's zijn bij een handmatig booronderzoek laag aangezien er niet gewerkt wordt met (zware) machines, voertuigen of met open ontgravingen.

Er dienen geschikte PBM's te worden gebruikt, bestaande uit minimaal veiligheidsschoenen of veiligheidslaarzen, signaleringskleding (werkjas of hesje) en bij voorkeur ook handschoenen.

Een helm is bij een booronderzoek zonder machines in principe niet nodig.

8.3 Voorschriften ter voorkoming van beschadiging van kabels en buisleidingen bij graaf- en grondwerken

Op de terreinen kunnen zich ondergrondse kabels- en leidingen bevinden. Voor het begin van het booronderzoek dient de projectleider / dagelijks leider zich op de hoogte te stellen van de (mogelijke) plaatsen waar deze zich kunnen bevinden aan de hand van de Klic-gegevens en puttenkaart. Het team wordt op de hoogte gesteld van de Klic-gegevens. Boringen worden niet gezet in de buurt van kabels en leidingen (zie bijlage 2).

8.4 Milieuverontreiniging

Voor zover bekend is het terrein niet vervuild.

8.5 Explosieven

Voor zover bekend zijn er op het terrein geen aanwijzingen voor explosieven en/of munitie in de bodem. In het bureauonderzoek wordt wel verwacht dat eventueel sporen en vondsten (zoals munitie) uit de Tweede wereldoorlog aangetroffen kunnen worden.

9. Procedures kwaliteitsborging

Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen van de vigerende KNA (KNA 4.1), dit PvA en de ARGO procedures. De ARGO procedures zijn opgenomen in de meest recente versie van het Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo. Dit document is een van de instrumenten die Archeologenbureau Argo in haar kwaliteitsmanagementsysteem gebruikt om een goed kwaliteitsniveau voor al haar onderzoeken te waarborgen.

10. Literatuur

Boon, H., 2020, *Plan van Aanpak inventariserend veldonderzoek (IVO-O) door middel van booronderzoek KNA protocol 4003, Plangebied Watertorenplein Zandvoort*

Médard, A., 2018. Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo versie 2.1. *Argo 1*, Zaandam.

SIKB, 2018. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1*. Gouda.

Bijlage 1. Boorpuntenkaart

Bijlage 2. Boorpuntenkaart met kabels en leidingen

